

# شاخص‌های بهره‌وری ابزار ارزیابی نظام مدیریت اطلاعات سلامت زیبا فرج زادگان<sup>۱</sup>، عباسعلی جوادی<sup>۲</sup>، غلامرضا عسگری<sup>۳</sup>، لیلا منظوری<sup>۴</sup>

## چکیده

**مقدمه:** شاخص‌ها، از جمله ابزارهای شناسایی و ارزیابی وضعیت موجود در هر نظامی به شمار می‌روند و نظام مدیریت سلامت نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد. هدف اصلی این پژوهش ارزیابی شاخص‌های بهره‌وری در مراکز درمانی استان اصفهان به عنوان بخشی از نظام سلامت کشور بوده است.

**روش بررسی:** این مطالعه از نوع توصیفی و Trend study بوده که در آن اطلاعات ۱۹۲۰ عدد فرم آماری جمع‌آوری شده از سال ۱۳۷۶ لغایت ۱۳۸۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات، فرم شماره‌ی ۲۰۱ نظام نوین آماری بود که توسط وزارت متبوع طراحی و در سطح کشوری مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فرم به صورت ماهیانه از ۳۲ مرکز درمانی استان توسط معاونت درمان دانشگاه جمع‌آوری و بعد از کنترل کیفیت اطلاعات، مورد تحلیل قرار می‌گیرد. از این تعداد، ۸ بیمارستان آموزشی، ۶ بیمارستان خصوصی و ۱۸ بیمارستان غیر آموزشی مربوط به شبکه‌های بهداشت و درمان شهرستان‌ها بوده است. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS صورت گرفت.

**یافته‌ها:** در این مقطع زمانی، متوسط ضریب اشغال تخت در کل بیمارستان‌های تابع استان ۴۷/۲ درصد بود. بیمارستان‌های آموزشی با ۵۴/۳ درصد بیشترین و بیمارستان‌های تحت نظر شبکه‌های بهداشت و درمان با ۴۱/۴ درصد کمترین درصد اشغال تخت را داشتند. در این مدت متوسط طول اقامت صرف نظر از نوع بیمارستان، ۲/۶ روز بود. در این میان بیمارستان‌های آموزشی ۴/۱ روز و بیمارستان‌های خصوصی ۱/۵ روز را به خود اختصاص دادند. متوسط فاصله‌ی عملکرد تخت در کل استان ۳/۳ روز بود که بیمارستان‌های آموزشی ۳/۶ روز، بیمارستان‌های خصوصی ۱/۹ روز و بیمارستان‌های تحت نظر شبکه‌های بهداشت و درمان ۴/۴ روز را به خود اختصاص دادند. **نتیجه‌گیری:** با وجود اینکه استاندارد نیاز به تخت‌های بیمارستانی در مورد بیماری‌های حاد، ۳ تخت برای هر هزار نفر می‌باشد، در کشور ما ۱/۵ تخت برای هر هزار نفر وجود دارد ولی از همین تعداد نیز استفاده‌ی لازم به عمل نمی‌آید از این رو در استان اصفهان متجاوز از ۵۰ درصد ظرفیت تخت‌های بیمارستانی خالی و بلا استفاده و دور از دسترسی نیازمندان واقعی به درمان می‌باشند.

**واژه‌های کلیدی:** شاخص‌های بهداشت و تندرستی؛ کارایی سازمانی؛ نظام‌های مدیریت اطلاعات.

## نوع مقاله: تحقیقی

پدیرش مقاله: ۸۷/۳/۱۱

اصلاح نهایی: ۸۶/۷/۲۲

دریافت مقاله: ۸۵/۱۲/۱۶

**ارجاع:** فرج‌زادگان زیبا، جوادی عباسعلی، عسگری غلامرضا، منظوری لیلا. شاخص‌های بهره‌وری ابزار ارزیابی نظام مدیریت اطلاعات سلامت. مدیریت اطلاعات سلامت ۱۳۸۶؛ ۴(۱): ۲۳-۳۱.

## مقدمه

بهره‌وری یک سازمان به اثر بخشی و کارایی وظایف مدیریت بستگی دارد (۱). بهره‌وری زمانی محقق خواهد شد

۱. دانشیار پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۲. نویسنده‌ی مسوول (E-mail: farajzadgan@med.mui.ac.ir)

۳. پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۴. دستیار پزشکی اجتماعی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان